

شماره: ۳۳۷۱۵۲۹۳
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۲/۱۶
پست:

حضرت آیت الله آملی لاریجانی
رئیس محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام

در اجرای اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوبه جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی که تحت عنوان لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا به مجلس تقدیم شده بود، با در نظر گرفتن مصلحت نظام و عدم تأمین نظر شورای محترم نگهبان بر اساس تصمیم جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۵ همراه با کلیه سوابق به شرح پیوست ارسال می شود.

علی لاریجانی

دستگاه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۹۱۰۱۶۷۴۸
تاریخ ثبت: ۱۳۹۹/۲/۲۰
ساعت ورود: ۱۳۹۹/۲/۲۰

رونوشت:

- شورای محترم نگهبان، عطف به نامه شماره ۹۷۱۰۲/۱۵۱۴۷ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۹ جهت استحضار

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا مشتمل بر یک مقدمه و چهل و چهار ماده به شرح پیوست با لحاظ برداشت ها و شرایط زیر ملحق گردد و اسناد مربوط را تسلیم نماید:

۱- از نظر دولت جمهوری اسلامی ایران:

الف- همکاری بین المللی مقرر در بند (۱) ماده (۱) کنوانسیون، شامل همکاری برای تسهیل خرید و انتقال تجهیزات، مواد، دانش، فناوری و آموزش مربوط به ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا نیز خواهد شد.

ب- مفاد این کنوانسیون به ویژه ماده (۲۷)، به هیچ وجه متضمن یا وضع کننده هیچ گونه تعهدی نمی باشد که دولت جمهوری اسلامی ایران از طریق تصویب یا الحاق به کنوانسیون های بین المللی مربوط یا به گونه دیگری به موجب حقوق بین الملل به صورت صریح نپذیرفته است.

۲- دولت جمهوری اسلامی ایران خود را ملزم به سازوکارهای داوری از جمله قواعد و رویه های داوری حاکم مربوط در آژانس بین المللی انرژی اتمی برای حل و فصل اختلاف ها (موضوع ماده ۳۸ کنوانسیون) نمی داند. رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در ارجاع به داوری الزامی است.

۳- در اجرای این کنوانسیون، رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵)، یکصد و سی و نهم (۱۳۹) و همچنین بند (۵) اصل سوم (۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به ویژه در موارد بند (۴) بخش (۱) ماده (۶)، بند (۴) بخش (۱) ماده (۱۳) و ماده (۳۲) الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون مشترک ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا

مقدمه

طرفهای متعاقد؛

- (۱) با تصدیق اینکه بهره‌برداری از رآکتورهای هسته‌ای، سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا تولید می‌نماید و اینکه سایر کاربردهای فناوری هسته‌ای نیز پسماند پرتوزا تولید می‌کند؛
- (۲) با تصدیق اینکه اهداف ایمنی یکسانی در مورد مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا اعمال می‌گردد؛
- (۳) با تأیید مجدد اهمیت اطمینان جامعه بین‌المللی از اینکه روشهای مناسبی برای ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا برنامه‌ریزی شده و اجراء می‌شوند؛
- (۴) با تصدیق اهمیت اطلاع‌رسانی به جامعه درخصوص مباحث مرتبط با ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا؛
- (۵) با تمایل به ارتقای فرهنگ ایمنی هسته‌ای مؤثر در سراسر جهان؛
- (۶) با تأیید مجدد اینکه مسؤلیت نهائی اطمینان از ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا به‌عهده کشور است؛
- (۷) با تصدیق اینکه تعریف خط‌مشی چرخه سوخت به‌عهده کشور است، برخی کشورها سوخت مصرف شده را به‌عنوان منبعی ارزشمند که می‌تواند بازآوری شود مدنظر قرار می‌دهند و برخی دیگر تصمیم به دفن آن می‌گیرند؛
- (۸) با تصدیق اینکه سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزایی که به دلیل اینکه درحیطه برنامه‌های نظامی یا دفاعی هستند از این کنوانسیون مستثنی شده‌اند و باید طبق اهداف بیان شده در این کنوانسیون مدیریت شوند؛

- (۹) با تأیید اهمیت همکاری‌های بین‌المللی در ارتقای ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزا از طریق سازوکارهای دوجانبه و چندجانبه و از طریق این کنوانسیون تشویقی؛
- (۱۰) با آگاهی از نیازهای کشورهای کشورهای در حال توسعه و به‌ویژه کشورهای کمتر توسعه‌یافته و کشورهای با اقتصاد در حال گذار و نیاز به تسهیل سازوکارهای موجود جهت مساعدت در انجام حقوق و تعهدات آنها که در این کنوانسیون تشویقی درج شده است؛
- (۱۱) با اعتقاد به اینکه پسماند پرتوزا، مادامی که با ایمنی مدیریت چنین موادی سازگار باشد، باید در کشور تولیدکننده آن دفن گردد؛ ضمن تصدیق اینکه در برخی شرایط، مدیریت ایمن و مؤثر سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزا می‌تواند از طریق موافقتنامه‌های بین طرفهای متعاقد ترویج گردیده تا از امکانات یکی از آنها به نفع طرفهای دیگر استفاده شود، به‌ویژه در جایی که پسماند ناشی از طرح (پروژه)های مشترک باشد؛
- (۱۲) با تصدیق اینکه هر کشور حق دارد تا از ورود سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزای خارجی به قلمرو خود ممانعت به‌عمل آورد؛
- (۱۳) با در نظر داشتن کنوانسیون ایمنی هسته‌ای (۱۹۹۴ برابر با ۱۳۷۳)، کنوانسیون اعلام فوری حادثه هسته‌ای (۱۹۸۶ برابر با ۱۳۶۵)، کنوانسیون کمک‌رسانی به هنگام وقوع حادثه هسته‌ای یا فوریت رادیولوژیکی (۱۹۸۶ برابر با ۱۳۶۵)، کنوانسیون حفاظت فیزیکی از مواد هسته‌ای (۱۹۸۰ برابر با ۱۳۵۹)، کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی از طریق تخلیه پسماندها و سایر مواد، اصلاحی سال (۱۹۹۴ برابر با ۱۳۷۳) و دیگر اسناد بین‌المللی مربوط؛
- (۱۴) با در نظر داشتن اصول مندرج در «استانداردهای اساسی بین‌المللی ایمنی بین‌سازمانی برای حفاظت در برابر تابش یون‌ساز و ایمنی چشمه‌های پرتوی (۱۹۹۶ برابر با ۱۳۷۵)»، اصول بنیادی ایمنی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با عنوان «اصول مدیریت پسماند پرتوزا (۱۹۹۵) برابر با ۱۳۷۴» و استانداردهای بین‌المللی موجود مرتبط با ایمنی انتقال مواد پرتوزا؛
- (۱۵) با یادآوری فصل (۲۲) دستورجلسه ۲۱ مصوب فراهمایی سازمان ملل متحد در خصوص محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۹۲ (برابر با ۱۳۷۱) در ریودوژانیرو، که بر اهمیت روزافزون مدیریت ایمن و سازگار با محیط زیست پسماند پرتوزا مجدداً تأکید می‌نماید؛

(۱۶) با تصدیق تمایل به تقویت نظام واریسی (کنترل) بین‌المللی در حال اجراء به‌ویژه برای مواد پرتوزای موضوع بند (۳) ماده (۱) کنوانسیون بازل درباره واریسی (کنترل) انتقالات برون‌مرزی مواد زائد زیان‌بخش و دفع آنها (۱۹۸۹ برابر با ۱۳۶۸)؛

به شرح زیر توافق نموده‌اند:

فصل ۱- اهداف، تعاریف و دامنه کاربرد

ماده ۱- اهداف

اهداف این کنوانسیون عبارتند از:

(۱) دستیابی و برقراری سطح بالایی از ایمنی جهانی در مدیریت سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزا از طریق افزایش اقدامات ملی و همکاری‌های بین‌المللی، از جمله در صورت اقتضاء همکاری فنی مرتبط با ایمنی؛

(۲) حصول اطمینان از وجود دفاع‌های مؤثر در تمامی مراحل مدیریت سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزا در برابر خطرات بالقوه اثرات زیانبار تابش یون‌ساز و محافظت از افراد، جامعه و محیط زیست در حال حاضر و آینده به‌گونه‌ای که نیازها و آرمان‌های نسل فعلی بدون در خطر افتادن قابلیت نسل‌های آتی در برآورده نمودن نیازها و آرمان خود محقق گردد؛

(۳) جلوگیری از حوادث با پیامدهای پرتوشناختی (رادیولوژیکی) و کاهش پیامدهای آنها در صورت وقوع در طول هر مرحله از مدیریت سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزا

ماده ۲- تعاریف

از نظر این کنوانسیون:

(الف) بستن: به تکمیل تمامی عملیات در زمان پس از جایگذاری سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا در تأسیسات دفن اطلاق می‌شود. این اصطلاح مهندسی نهائی یا سایر فعالیت‌های مورد نیاز جهت دستیابی به تأسیسات دارای شرایط ایمنی بلندمدت را شامل می‌گردد؛

(ب) برچیدن: به تمامی اقدامات منتهی به خروج تأسیسات هسته‌ای، به غیر از تأسیسات دفن، از واریسی (کنترل) قانونی اطلاق می‌شود. این اقدامات شامل فرآیندهای رفع آلودگی و پیاده‌سازی می‌باشد؛

- (پ) رهاسازی: به آزادسازی‌های برنامه‌ریزی و وارسی (کنترل) شده مواد پرتوزای گازی یا مایع، به‌عنوان یک رویه قانونی، به محیط زیست در حدود اجازه داده‌شده توسط نهاد قانونی اطلاق می‌شود که از تأسیسات هسته‌ای تحت نظارت در طول بهره‌برداری عادی نشأت می‌گیرد؛
- (ت) دفن: به جایگذاری سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا بدون قصد بازیابی در یک ساختگاه مناسب اطلاق می‌شود؛
- (ث) پروانه: اعطای هرگونه اجازه، مجوز یا گواهی اعطاء شده توسط نهاد قانونی به‌منظور انجام هرگونه فعالیت مربوط به مدیریت سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا اطلاق می‌شود؛
- (ج) تأسیسات هسته‌ای: به تأسیسات غیرنظامی و محوطه، ساختمان‌ها و تجهیزات وابسته به آن اطلاق می‌شود که مواد پرتوزا در چنان مقیاسی که نیازمند ملاحظات ایمنی است در آن مکان تولید، فرآوری، استفاده، جابه‌جا، نگهداری یا دفن می‌گردند؛
- (چ) عمر بهره‌برداری: به دوره‌ای اطلاق می‌شود که در طی آن تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا برای هدف در نظر گرفته‌شده برای آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. درخصوص تأسیسات دفن این دوره زمانی در ابتدا با جایگذاری سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا در داخل تأسیسات آغاز می‌شود و با بستن تأسیسات خاتمه می‌یابد؛
- (ح) پسماند پرتوزا: به مواد پرتوزا به شکل گاز، مایع یا جامد اطلاق می‌شود که برای آن استفاده آتی توسط طرف متعاقد یا توسط یک شخص حقیقی یا حقوقی که تصمیم آن توسط طرف متعاقد پذیرفته شده، پیش‌بینی نگردیده است و به‌عنوان پسماند پرتوزا توسط نهاد قانونی به‌موجب چهارچوب قانونی و قانونگذاری طرف متعاقد وارسی (کنترل) می‌شود.
- (خ) مدیریت پسماند پرتوزا: به تمامی فعالیت‌ها از جمله فعالیت‌های برچیدن که مرتبط با جابه‌جایی، پیش‌آمایش، آمایش، تثبیت، نگهداری یا دفن پسماند پرتوزا به‌استثنای حمل و نقل خارج از ساختگاه است اطلاق می‌شود. این اصطلاح می‌تواند دربرگیرنده رهاسازی نیز باشد؛
- (د) تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا: به هر تأسیسات یا مرکزی اطلاق می‌شود که هدف اصلی آن مدیریت پسماند پرتوزا باشد، از جمله تأسیسات هسته‌ای در حال برچیده شدن، تنها چنانچه توسط طرف متعاقد به‌عنوان تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا در نظر گرفته شده باشد؛

(ذ) نهاد قانونی: به نهاد یا نهادهایی اطلاق می‌شود که توسط طرف متعاقد به آن اختیار قانونی داده شده تا هر جنبه‌ای از ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا از جمله اعطای پروانه را نظام‌مند نماید؛

(ر) بازفرآوری: به فرآیند یا عملیاتی اطلاق می‌شود که هدف آن استخراج ایزوتوپ‌های پرتوزا از سوخت مصرف‌شده برای استفاده آتی می‌باشد؛

(ز) چشمه بسته: به مواد پرتوزایی به استثنای میله‌های سوخت رآکتور اطلاق می‌شود که به‌طور دائمی در یک کپسول مهر و موم یا به دقت محصور شده و به شکل جامد باشند؛

(ژ) سوخت مصرف‌شده: به سوخت هسته‌ای اطلاق می‌شود که در قلب رآکتور پرتو دیده و به‌طور دائم از قلب رآکتور خارج شده است؛

(س) مدیریت سوخت مصرف‌شده: به تمامی فعالیت‌های مرتبط با جابه‌جایی یا نگهداری سوخت مصرف‌شده به استثنای حمل و نقل خارج از ساختگاه اطلاق می‌شود. این اصطلاح می‌تواند در برگیرنده رهاسازی نیز باشد؛

(ش) تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده: به هر تأسیسات یا مرکزی اطلاق می‌گردد که هدف اصلی آن مدیریت سوخت مصرف‌شده باشد؛

(ص) کشور مقصد: به کشوری اطلاق می‌شود که انتقال فرامرزی به آن برنامه‌ریزی شده یا صورت می‌گیرد؛

(ض) کشور مبدأ: به کشوری اطلاق می‌شود که برنامه‌ریزی شده تا جابه‌جایی فرامرزی از آن آغاز شود یا آغاز شده است؛

(ط) کشور گذری: به هر کشوری به غیر از کشور مبدأ یا کشور مقصد اطلاق می‌شود، که جابه‌جایی فرامرزی از طریق قلمرو آن برنامه‌ریزی شده یا صورت می‌گیرد؛

(ظ) نگهداری: به نگهداری سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا در تأسیساتی اطلاق می‌شود، که محصورسازی آن را با هدف بازیابی فراهم می‌کند؛

(ع) جابه‌جایی فرامرزی: به هر نوع حمل سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا از کشور مبدأ به کشور مقصد اطلاق می‌شود.

ماده ۳- دامنه کاربرد

۱- این کنوانسیون در مورد ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده‌ای اعمال خواهد گردید که سوخت مصرف‌شده، ناشی از بهره‌برداری از رآکتورهای هسته‌ای غیرنظامی باشد. سوخت هسته‌ای نگهداری‌شده در تأسیسات بازفرآوری به‌عنوان بخشی از فعالیت بازفرآوری، مشمول این

کنوانسیون نمی‌گردد، مگر آنکه طرف متعاقد اعلام نماید که بازفرآوری، بخشی از مدیریت سوخت مصرف‌شده است.

۲- این کنوانسیون در مورد ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا نیز زمانی که پسماند پرتوزا ناشی از کاربردهای غیرنظامی باشد، اعمال خواهد گردید. با این وجود، این کنوانسیون در مورد پسماند حاوی تنها مواد پرتوزای موجود در طبیعت و پسماندهایی که منشأ آن چرخه سوخت هسته‌ای نیست، اعمال نخواهد شد، مگر آنکه پسماند متشکل از چشمه بسته غیرقابل استفاده باشد یا توسط طرف متعاقد به‌عنوان پسماند پرتوزا برای اهداف این کنوانسیون اعلام شده باشد.

۳- این کنوانسیون در مورد ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزای برنامه‌های نظامی یا دفاعی اعمال نخواهد شد، مگر آنکه به‌عنوان سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزای مورد نظر این کنوانسیون توسط طرف متعاقد اعلام گردد. با این حال، این کنوانسیون در مورد ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده و پسماند پرتوزای برنامه‌های نظامی یا دفاعی اعمال خواهد شد، چنانچه و زمانی که چنین موادی به‌طور دائمی به برنامه‌های منحصراً غیرنظامی منتقل و در آنها مدیریت گردند.

۴- این کنوانسیون در مورد رهاسازی‌های پیش‌بینی‌شده در مواد (۴)، (۷)، (۱۱)، (۱۴)، (۲۴) و (۲۶) نیز اعمال خواهد شد.

فصل ۲- ایمنی مدیریت سوخت مصرف‌شده

ماده ۴- الزامات کلی ایمنی

هر طرف متعاقد به‌منظور حصول اطمینان از این که در تمامی مراحل مدیریت سوخت مصرف‌شده، افراد، جامعه و محیط زیست به‌نحو مناسبی در برابر خطرات پرتوشناختی (رادپولوژیکی) محافظت می‌گردند، اقدامات مناسبی را اتخاذ خواهد نمود.

در این راستا، هر طرف متعاقد اقدامات مقتضی زیر را اتخاذ خواهد نمود تا:

(۱) اطمینان حاصل نماید که حالت بحرانی و برداشت حرارت باقیمانده تولیدی در طول مدیریت سوخت مصرف‌شده، به قدر کفایت مورد ملاحظه قرار می‌گیرند؛

- (۲) اطمینان حاصل نماید که طبق نوع خط‌مشی چرخه سوخت پذیرفته شده، تولید پسماند پرتوزای وابسته به مدیریت سوخت مصرف شده، در حداقل میزان قابل اجراء نگهداشته می‌شود؛
- (۳) وابستگی متقابل میان مراحل مختلف در مدیریت سوخت مصرف شده را در نظر گیرد؛
- (۴) حفاظت مؤثر از افراد، جامعه و محیط زیست را از طریق اعمال روشهای حفاظتی مناسب مورد تأیید نهاد قانونی در سطح ملی و در چهارچوب قوانین ملی خود که توجه مقتضی به استانداردها و معیارهای بین‌المللی پذیرفته شده را دارد، پیش‌بینی نماید؛
- (۵) خطرات زیستی، شیمیایی و دیگر خطرانی را که می‌تواند به مدیریت سوخت مصرف شده مربوط باشند، در نظر گیرد؛
- (۶) تلاش نماید از اقداماتی پرهیز کند که اثرات قابل پیش‌بینی متعارف بر نسلهای آتی فراتر از اثرات مجاز بر نسل حاضر دارد؛
- (۷) اجتناب از تحمیل هزینه‌های بی‌مورد بر نسلهای آینده را لحاظ نماید.

ماده ۵- تأسیسات موجود

هر طرف متعاقد اقدامات مقتضی را به منظور بررسی ایمنی هر نوع تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده موجود در زمانی که این کنوانسیون برای آن طرف متعاقد لازم‌الاجراء می‌گردد، و به منظور حصول اطمینان از اینکه، در صورت نیاز، تمامی پیشرفت‌های عملی متعارف جهت به‌روزرسانی ایمنی چنین تأسیساتی اعمال می‌گردند، اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۶- مکان‌یابی تأسیسات پیشنهادی

۱- هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از اینکه دستورالعمل‌ها برای تأسیسات پیشنهادی مدیریت سوخت مصرف شده برقرار و اجرائی می‌گردند، اقدامات مقتضی زیر را اتخاذ خواهد نمود:

- (۱) ارزیابی تمامی عوامل مرتبط مبتنی بر ساختگاه که دارای اثر احتمالی بر ایمنی چنین تأسیساتی، در طول عمر بهره‌برداری آن می‌باشد؛
- (۲) ارزیابی اثر ایمنی احتمالی چنین تأسیساتی بر افراد، جامعه و محیط زیست؛
- (۳) قرار دادن اطلاعات ایمنی چنین تأسیساتی در دسترس اعضای جامعه؛

(۴) مشورت با طرفهای متعاقد مجاور چنین تأسیساتی، تا جایی که احتمال تأثیرپذیری آنها از تأسیسات مذکور وجود دارد و به محض درخواست آنها، در اختیار قرار دادن داده‌های کلی مرتبط با تأسیسات به منظور قادرسازی آنها به ارزیابی اثر ایمنی احتمالی تأسیسات مذکور بر قلمرو آنها.

۲- در این راستا، هر طرف متعاقد طبق الزامات عمومی ایمنی ماده (۴)، اقدامات مقتضی به منظور حصول اطمینان از اینکه استقرار چنین تأسیساتی دارای اثرات غیرقابل قبول بر سایر طرفهای متعاقد نخواهد بود را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۷- طراحی و ساخت تأسیسات

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از موارد زیر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) طراحی و ساخت تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده، اقدامات مناسب جهت محدودسازی اثرات پرتوشناختی (رادیولوژیکی) احتمالی بر افراد، جامعه و محیط زیست از جمله اثرات ناشی از رهاسازی‌ها یا آزادسازی‌های واری (کنترل) نشده را پیش‌بینی می‌کند؛

(۲) در مرحله طراحی، طرحهای مفهومی و در صورت ضرورت، مقررات فنی به منظور برچیدن تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده در نظر گرفته می‌شوند؛

(۳) فناوری‌های دخیل در طراحی و ساخت تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده از طریق تجربه، آزمایش یا تحلیل پشتیبانی می‌گردند.

ماده ۸- ارزیابی ایمنی تأسیسات

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از موارد زیر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) پیش از ساخت تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده، ارزیابی ایمنی منظم و ارزیابی زیست‌محیطی متناسب با خطر مطرح‌شده به وسیله تأسیسات و دربرگیرنده عمر بهره‌برداری آن صورت خواهد پذیرفت؛

(۲) پیش از بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده و در زمانی که تکمیل ارزیابی‌های موضوع بند (۱) ضروری تلقی شود، نسخه‌های به‌روزرسانی‌شده و تفصیلی ارزیابی ایمنی و ارزیابی زیست‌محیطی تهیه خواهند شد.

ماده ۹- بهره‌برداری از تأسیسات

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از موارد زیر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) پروانه بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده مبتنی بر ارزیابی‌های مقتضی مصرح در ماده (۸) و مشروط به تکمیل برنامه راه‌اندازی می‌باشد که اثبات می‌نماید تأسیسات، همان‌گونه که ساخته شده است، سازگار با الزامات طراحی و ایمنی می‌باشد؛

(۲) شرایط و حدود بهره‌برداری حاصل از آزمایش‌ها، تجربه بهره‌برداری و ارزیابی‌های مصرح در ماده (۸)، در صورت ضرورت تعریف و بازنگری می‌گردند؛

(۳) بهره‌برداری، نگهداری، پایش، بازرسی و آزمایش تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده طبق دستورالعمل‌های مقرر انجام می‌گردند؛

(۴) پشتیبانی فنی و مهندسی در تمامی حوزه‌های مبتنی بر ایمنی در سراسر عمر بهره‌برداری تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده مهیا هستند؛
(۵) رویدادهای مهم ایمنی توسط دارنده پروانه به موقع به نهاد قانونی گزارش می‌شوند؛

(۶) برنامه‌هایی به منظور جمع‌آوری و تحلیل تجربه بهره‌برداری مرتبط ایجاد می‌گردند و در صورت اقتضاء نتایج به‌دست‌آمده مورد عمل قرار می‌گیرند؛

(۷) طرح‌های برچیدن تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده، در صورت ضرورت، با استفاده از اطلاعات حاصل در طول عمر بهره‌برداری از آن تأسیسات، آماده و به‌روزرسانی می‌شوند و توسط نهاد قانونی بازنگری می‌گردند.

ماده ۱۰- دفن سوخت مصرف‌شده

چنانچه یک طرف متعاقد، در چهارچوب قانونی و قانونگذاری خود، دفن سوخت مصرف‌شده را انتخاب کرده باشد، دفن چنین سوخت مصرف‌شده‌ای طبق تعهدات فصل (۳) مرتبط با دفن پسماند پرتوزا خواهد بود.

فصل ۳- ایمنی مدیریت پسماند پرتوزا

ماده ۱۱- الزامات کلی ایمنی

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از اینکه در تمامی مراحل مدیریت پسماند پرتوزا، افراد، جامعه و محیط زیست به‌نحو مناسبی در برابر

خطرات پرتوشناختی (رادیولوژیکی) و سایر خطرات محافظت می گردند، اقدامات مناسبی را اتخاذ خواهد نمود.

در این راستا، هر طرف متعهد اقدامات مقتضی زیر را اتخاذ خواهد نمود تا:

(۱) اطمینان حاصل نماید که حالت بحرانی و برداشت حرارت باقیمانده تولیدی در طول مدیریت پسماند پرتوزا به قدر کفایت مورد ملاحظه قرار می گیرد؛

(۲) اطمینان حاصل نماید که تولید پسماند پرتوزا در حداقل میزان قابل اجراء نگهداشته می شود؛

(۳) وابستگی متقابل میان مراحل مختلف در مدیریت پسماند پرتوزا را در نظر گیرد؛

(۴) حفاظت مؤثر از افراد، جامعه و محیط زیست را از طریق اعمال روشهای حفاظتی مناسب مورد تأیید نهاد قانونی در سطح ملی و در چهارچوب قوانین ملی خود که توجه مقتضی به استانداردها و معیارهای بین المللی پذیرفته شده را دارد، پیش بینی نماید؛

(۵) خطرات زیستی، شیمیایی و دیگر خطراتی را که می تواند به مدیریت پسماند پرتوزا مربوط باشند، در نظر گیرد؛

(۶) تلاش نماید از اقداماتی پرهیز نماید که اثرات قابل پیش بینی متعارف بر نسلهای آتی فراتر از اثرات مجاز برای نسل حاضر دارد؛

(۷) اجتناب از تحمیل هزینه های بی مورد بر نسلهای آینده را لحاظ نماید.

ماده ۱۲- تأسیسات موجود و فعالیت های گذشته

هر طرف متعهد در موعد مقرر اقدامات مقتضی را برای بررسی موارد زیر اتخاذ خواهد نمود:

(۱) ایمنی هر تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزای موجود در زمانی که این کنوانسیون برای آن طرف متعهد لازم الاجراء می گردد و به منظور حصول اطمینان از اینکه، در صورت نیاز، تمامی پیشرفت های عملی متعارف جهت به روزرسانی ایمنی چنین تأسیساتی اعمال می گردد؛

(۲) نتایج فعالیت های گذشته به منظور تعیین اینکه آیا هر مداخله ای به دلایل حفاظت پرتویی مورد نیاز می باشد، با در نظر داشتن این که کاهش ضرر ناشی از کاهش در مقدار باید به قدر کفایت باشد تا صدمه و هزینه های مداخله، از جمله هزینه های اجتماعی را توجیه نماید.

ماده ۱۳- مکان‌یابی تأسیسات پیشنهادی

۱- هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از اینکه دستورالعمل‌هایی برای تأسیسات پیشنهادی مدیریت پسماند پرتوزا برقرار و اجرایی می‌گردند، اقدامات مقتضی زیر را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) ارزیابی تمامی عوامل مرتبط مبتنی بر ساختگاه که دارای اثر احتمالی بر ایمنی چنین تأسیساتی در طول عمر بهره‌برداری آن و نیز تأسیسات دفن آن پس از بستن می‌باشد؛

(۲) ارزیابی اثرات ایمنی احتمالی چنین تأسیساتی بر افراد، جامعه و محیط زیست، با احتساب احتمال تغییر شرایط ساختگاه تأسیسات دفن پس از بستن؛

(۳) قرار دادن اطلاعات ایمنی چنین تأسیساتی در دسترس اعضای

جامعه؛

(۴) مشورت با طرفهای متعاقد مجاور چنین تأسیساتی، تا جایی که احتمال تأثیرپذیری آنها از تأسیسات مذکور وجود دارد و به محض درخواست آنها، در اختیار قرار دادن داده‌های کلی مرتبط با تأسیسات به منظور قادرسازی آنها در ارزیابی اثر ایمنی احتمالی تأسیسات مذکور بر قلمرو آنها.

۲- در این راستا، هر طرف متعاقد طبق الزامات عمومی ایمنی ماده (۱۱)، اقدامات مقتضی به منظور حصول اطمینان از اینکه استقرار چنین تأسیساتی دارای اثرات غیرقابل قبول بر سایر طرفهای متعاقد نخواهد بود را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۱۴- طراحی و ساخت تأسیسات

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از موارد زیر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) طراحی و ساخت تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا، اقدامات مناسب جهت محدودسازی اثرات پرتوشناختی (رادایولوژیکی) احتمالی بر افراد، جامعه و محیط زیست از جمله اثرات ناشی از رهاسازی‌ها یا آزادسازی‌های واریسی (کنترل) نشده را پیش‌بینی می‌کند؛

(۲) در مرحله طراحی، طرحهای مفهومی و در صورت لزوم، مقررات فنی، به منظور برچیدن تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا به‌جز تأسیسات دفن در نظر گرفته می‌شوند؛

(۳) در مرحله طراحی، مقررات فنی برای بستن تأسیسات دفن تهیه می‌گردند؛

(۴) فناوری‌های دخیل در طراحی و ساخت تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا از طریق تجربه، آزمایش یا تحلیل پشتیبانی می‌گردند.
ماده ۱۵- ارزیابی ایمنی تأسیسات

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از موارد زیر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) پیش از ساخت تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا، ارزیابی ایمنی منظم و ارزیابی زیست‌محیطی متناسب با خطر مطرح شده به وسیله تأسیسات و دربرگیرنده عمر بهره‌برداری آن صورت خواهد پذیرفت؛

(۲) علاوه بر این، پیش از ساخت تأسیسات دفن، یک ارزیابی ایمنی منظم و ارزیابی زیست‌محیطی برای دوره پس از بستن صورت خواهد پذیرفت و نتایج آن با توجه به معیارهای مقرر شده توسط نهاد قانونی ارزیابی خواهند شد؛

(۳) پیش از بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا و در زمانی که تکمیل ارزیابی‌های موضوع بند (۱) ضروری تلقی شود، نسخه‌های به‌روزرسانی شده و تفصیلی ارزیابی ایمنی و ارزیابی زیست‌محیطی تهیه خواهند شد.

ماده ۱۶- بهره‌برداری از تأسیسات

هر طرف متعاقد به منظور حصول اطمینان از موارد زیر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) پروانه بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا مبتنی بر ارزیابی‌های مقتضی مصرح در ماده (۱۵) و مشروط به تکمیل برنامه راه‌اندازی می‌باشد که اثبات می‌نماید تأسیسات، همان‌گونه که ساخته شده است، سازگار با الزامات طراحی و ایمنی می‌باشد؛

(۲) شرایط و حدود بهره‌برداری حاصل از آزمایش‌ها، تجربه بهره‌برداری و ارزیابی‌های مصرح در ماده (۱۵)، در صورت ضرورت تعریف و بازنگری می‌گردند؛

(۳) بهره‌برداری، نگهداری، پایش، بازرسی و آزمایش تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا طبق دستورالعمل‌های مقرر انجام می‌گردند. برای تأسیسات دفن، نتایجی که به این نحو حاصل شده‌اند برای راستی‌آزمایی و

بررسی اعتبار مفروضات و به‌روزرسانی ارزیابی‌های مصرح در ماده (۱۵) برای دوره پس از بستن مورد استفاده قرار خواهند گرفت؛

(۴) پشتیبانی فنی و مهندسی در تمامی حوزه‌های مبتنی بر ایمنی در سراسر عمر بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا مهیا هستند؛
(۵) دستورالعمل‌های تعیین مشخصات و جداسازی پسماند پرتوزا اعمال می‌گردند؛

(۶) رویدادهای مهم ایمنی توسط دارنده پروانه به‌موقع به نهاد قانونی گزارش می‌شود؛

(۷) برنامه‌هایی به‌منظور جمع‌آوری و تحلیل تجربه بهره‌برداری مرتبط ایجاد می‌گردند و در صورت اقتضاء نتایج به‌دست‌آمده مورد عمل قرار گیرند؛

(۸) طرح‌های برچیدن تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزا به‌جز تأسیسات دفن، در صورت ضرورت، با استفاده از اطلاعات حاصل در طول عمر بهره‌برداری از آن تأسیسات، آماده و به‌روزرسانی می‌شوند و توسط نهاد قانونی بازنگری می‌گردند.

(۹) طرح‌های بستن تأسیسات دفن، در صورت ضرورت، با استفاده از اطلاعات حاصل در طول عمر بهره‌برداری از آن تأسیسات، آماده و به‌روزرسانی می‌شوند و توسط نهاد قانونی بازنگری می‌گردند.

ماده ۱۷- اقدامات سازمانی پس از بستن

هر طرف متعاقد به‌منظور حصول اطمینان از وضعیت تأسیسات دفن پس از بستن آن اقدامات مقتضی زیر را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) حفظ سوابق مکان‌یابی، طراحی و موجودی آن تأسیسات که توسط نهاد قانونی مقرر شده است؛

(۲) انجام واری (کنترل)‌های سازمانی فعال یا غیرفعال نظیر پایش یا محدودیت‌های دسترسی، در صورت ضرورت؛ و

(۳) انجام اقدامات مداخله‌ای، در صورت ضرورت، در طول هر دوره از واری (کنترل) سازمانی فعال، چنانچه آزادسازی برنامه‌ریزی نشده مواد پرتوزا به محیط زیست آشکار گردد.

فصل ۴- مقررات عمومی ایمنی

ماده ۱۸- اقدامات اجرائی

هر طرف متعاقد، در چهارچوب قانون ملی خود، اقدامات اجرایی، قانونی و قانونگذاری و سایر اقدامات مورد نیاز برای اجرای تعهدات خود به موجب این کنوانسیون را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۱۹- چهارچوب قانونی و قانونگذاری

۱- هر طرف متعاقد چهارچوب قانونی و قانونگذاری ناظر بر ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا را ایجاد و حفظ خواهد نمود.
۲- این چهارچوب قانونی و قانونگذاری موارد زیر را پیش‌بینی خواهد کرد:

(۱) برقراری الزامات ایمنی ملی قابل اجراء و مقررات ایمنی پرتوی؛

(۲) نظام صدور پروانه برای فعالیت‌های مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا؛

(۳) نظام ممانعت از بهره‌برداری بدون پروانه از تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده با پسماند پرتوزا؛

(۴) نظام وارسی (کنترل) سازمانی مناسب، بازرسی قانونی، مستندسازی و گزارش‌دهی؛

(۵) اعمال مقررات قابل اجراء و شرایط پروانه‌ها؛

(۶) تخصیص شفاف مسؤلیت‌های نهادهای درگیر در مراحل مختلف مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا.

۳- طرفهای متعاقد هنگام بررسی نظام‌مند نمودن مواد پرتوزا به‌عنوان پسماند پرتوزا، اهداف این کنوانسیون را مورد ملاحظه مقتضی قرار خواهند داد.

ماده ۲۰- نهاد قانونی

۱- هر طرف متعاقد یک نهاد قانونی عهده‌دار اجرای چهارچوب قانونی و قانونگذاری موضوع ماده (۱۹) را ایجاد یا تعیین خواهد نمود و اختیار، صلاحیت، منابع مالی و انسانی کافی به‌منظور اجرای مسؤلیت‌های محوله به آن، در اختیار آن قرار خواهد داد.

۲- هر طرف متعاقد، طبق چهارچوب قانونی و قانونگذاری خود، اقدامات مقتضی به‌منظور حصول اطمینان از استقلال مؤثر وظایف قانونی از

سایر وظایفی که در آن سازمان‌ها در مدیریت پسماند پرتوزا یا سوخت مصرف شده و در نظام‌مهندسازی آنها درگیر می‌باشند را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۲۱- مسئولیت دارنده پروانه

۱- هر طرف متعهد اطمینان حاصل خواهد نمود که مسئولیت اصلی مدیریت ایمنی سوخت مصرف شده یا پسماند پرتوزا به‌عهده دارنده پروانه مربوط می‌باشد و اقدامات مقتضی را به‌منظور حصول اطمینان از این که هر یک از دارندگان پروانه مذکور مسئولیت خود را انجام می‌دهند، اتخاذ خواهند نمود.
۲- در صورت عدم وجود دارنده پروانه مذکور یا طرف مسؤول دیگر، این مسئولیت به‌عهده طرف متعهدی است که صلاحیت قضائی درخصوص سوخت مصرف شده یا پسماند پرتوزا را دارد.

ماده ۲۲- منابع انسانی و مالی

هر طرف متعهد اقدامات مقتضی به‌منظور حصول اطمینان از موارد زیر را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) کارکنان ماهر مورد نیاز برای فعالیت‌های مرتبط با ایمنی در طول عمر بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا مهیا می‌گردند؛

(۲) منابع مالی کافی به‌منظور پشتیبانی از ایمنی تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا در طول عمر بهره‌برداری و برای برجیدن آنها تأمین می‌گردد؛

(۳) تأمین مالی که امکان ادامه واریسی (کنترل)‌های سازمانی و ترتیبات پایش مقتضی برای دوره ضروری پس از بستن تأسیسات دفن را فراهم می‌سازد، صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۳- تضمین کیفیت

هر طرف متعهد اقدامات لازم به‌منظور حصول اطمینان از اینکه برنامه‌های مقتضی تضمین کیفیت درخصوص ایمنی مدیریت سوخت مصرف شده و پسماند پرتوزا ایجاد و اجرایی گردند را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۲۴- حفاظت پرتویی عملیاتی

۱- هر طرف متعهد اقدامات مقتضی به‌منظور حصول اطمینان از موارد زیر در طول عمر بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده یا پسماند پرتوزا را اتخاذ خواهد نمود:

(۱) پرتوگیری کارکنان و مردم ناشی از تأسیسات، با در نظر گرفتن عوامل اقتصادی و اجتماعی، تا حد متعارف دست‌یافتنی پایین نگه داشته می‌شود؛

(۲) در شرایط عادی، هیچ فردی تحت پرتوگیری مقادیر بیشتر از دستورالعمل‌های ملی برای محدودیت مقدار که توجه مقتضی به استانداردهای بین‌المللی حفاظت پرتویی پذیرفته شده را دارد، قرار نخواهد گرفت؛

(۳) اقداماتی به منظور جلوگیری از آزادسازی‌های بدون برنامه‌ریزی و واریسی (کنترل) نشده مواد پرتوزا به محیط زیست اتخاذ می‌شود.

۲- هر طرف متعاهد اقدامات مقتضی را به منظور حصول اطمینان از این که رهاسازی‌ها باید به گونه زیر محدود گردد اتخاذ خواهد نمود:

(۱) پرتوگیری با در نظر گرفتن عوامل اقتصادی و اجتماعی تا حد متعارف دست‌یافتنی پایین نگه داشته می‌شود؛ و

(۲) به نحوی که هیچ فردی در شرایط عادی تحت پرتوگیری مقادیر بیشتر از دستورالعمل‌های ملی برای محدودیت مقدار که توجه مقتضی به استانداردهای بین‌المللی پذیرفته شده حفاظت پرتویی را دارد، قرار نخواهد گرفت.

۳- هر طرف متعاهد اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا اطمینان حاصل نماید چنانچه رهاسازی بدون برنامه‌ریزی یا واریسی (کنترل) نشده مواد پرتوزا به محیط زیست در طول عمر بهره‌برداری از تأسیسات هسته‌ای تحت نظارت رخ دهد، اقدامات اصلاحی مناسب در جهت واریسی (کنترل) آزادسازی و کاهش اثرات آن به مورد اجراء گذارده می‌شود.

ماده ۲۵- آمادگی شرایط اضطراری

۱- هر طرف متعاهد پیش و در طول بهره‌برداری از تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده یا پسماند پرتوزا اطمینان حاصل خواهد نمود که برنامه‌های شرایط اضطراری به‌طور مقتضی در داخل و در صورت نیاز، خارج ساختگاه وجود دارند. چنین برنامه‌های شرایط اضطراری در دفعات متناوب مقتضی، مورد آزمایش قرار خواهند گرفت.

۲- هر طرف متعاهد برای آماده‌سازی و آزمایش برنامه‌های اضطراری برای قلمرو خود، تا جایی که در صورت بروز شرایط اضطراری پرتویی در تأسیسات مدیریت سوخت مصرف شده یا پسماند پرتوزا در مجاورت قلمرو خود احتمالاً تحت تأثیر قرار گیرد، اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود.

ماده ۲۶- برچیدن

هر طرف متعاقد اقدامات مقتضی را به منظور حصول اطمینان از ایمنی برچیدن تأسیسات هسته‌ای اتخاذ خواهد نمود. این اقدامات اطمینان خواهند داد که:

- (۱) کارکنان ماهر و منابع مالی کافی موجود می‌باشند؛
- (۲) مفاد ماده (۲۴) در مورد حفاظت پرتویی عملیاتی، رهاسازی‌ها و آزادسازی‌های بدون برنامه‌ریزی و وارسی (کنترل) نشده اعمال می‌گردند؛
- (۳) مفاد ماده (۲۵) در مورد آمادگی شرایط اضطراری اعمال می‌گردند؛ و
- (۴) سوابق اطلاعات مهم برای برچیدن حفظ می‌گردند.

فصل ۵- مقررات متفرقه

ماده ۲۷- جابه‌جایی فرامرزی

۱- هر طرف متعاقد درگیر در جابه‌جایی فرامرزی، اقدامات مقتضی به منظور حصول اطمینان از اینکه چنین جابه‌جایی به گونه‌ای طبق مفاد این کنوانسیون و اسناد الزام‌آور بین‌المللی مرتبط صورت پذیرد را اتخاذ خواهد نمود. در این راستا:

- (۱) طرف متعاهدی که کشور مبدأ است اقدامات مقتضی را به منظور حصول اطمینان از اینکه جابه‌جایی فرامرزی مجاز است و تنها با اطلاع قبلی و با رضایت کشور مقصد رخ می‌دهد، اتخاذ خواهد نمود؛
- (۲) جابه‌جایی فرامرزی از طریق کشورهای گذری مشمول آن دسته از تعهدات بین‌المللی مرتبط با شیوه‌های خاص مورد استفاده در انتقال خواهد بود؛
- (۳) طرف متعاهدی که کشور مقصد است به جابه‌جایی فرامرزی تنها زمانی رضایت خواهد داد که دارای ظرفیت فنی و اجرایی و نیز ساختار قانونی مورد نیاز برای مدیریت سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزا به گونه‌ای سازگار با این کنوانسیون باشد؛
- (۴) طرف متعاهدی که کشور مبدأ است اجازه جابه‌جایی فرامرزی را تنها زمانی صادر خواهد نمود که بتواند طبق رضایت کشور مقصد، خود را مجاب کند که الزامات جزء بند (۳) پیش از جابه‌جایی فرامرزی رعایت می‌شود؛

- (۵) چنانچه جابه‌جایی فرامرزی طبق این ماده به انجام نرسد یا نتواند انجام شود، طرف متعاهدی که کشور مبدأ است اقدامات مقتضی برای صدور مجوز ورود مجدد به داخل قلمرو خود را اتخاذ خواهد نمود مگر اینکه بتواند ترتیب ایمن جایگزین را برقرار نماید.
- ۲- طرف متعاهد مجوزی را برای حمل سوخت مصرف‌شده یا پسماند پرتوزای خود به مقصد جنوب عرض جغرافیایی (۶۰) درجه جنوبی برای نگهداری یا دفن، پروانه صادر نخواهد کرد.
- ۳- هیچ‌یک از مقررات این کنوانسیون بر موارد زیر لطمه وارد نخواهد ساخت یا آنها را تحت تأثیر قرار نخواهد داد:
- (۱) اعمال آزادی‌ها و حقوق ناوبری هوایی، رودخانه‌ای و دریایی برای کشتی‌ها و هواپیماهای تمامی کشورها، آن‌گونه که در حقوق بین‌الملل پیش‌بینی شده است؛
- (۲) حقوق طرف متعاهدی که پسماند پرتوزا به آن برای فرآوری صادر شده است برای بازگرداندن یا پیش‌بینی برگرداندن پسماند پرتوزا و سایر محصولات پس از آمایش آن به کشور مبدأ؛
- (۳) حق طرف متعاهد در خصوص صادرات سوخت مصرف‌شده خود به منظور بازفرآوری؛
- (۴) حقوق طرف متعاهدی که سوخت مصرف‌شده به آن برای بازفرآوری صادر شده است برای بازگرداندن یا پیش‌بینی برگرداندن پسماند پرتوزا و سایر محصولات حاصل از عملیات بازفرآوری به کشور مبدأ.
- ماده ۲۸- چشمه‌های بسته غیرقابل استفاده
- ۱- هر طرف متعاهد در چهارچوب قانون ملی خود اقدامات مقتضی به منظور حصول اطمینان از این که مالکیت، بازتولید یا دفن چشمه‌های بسته غیرقابل استفاده به صورت ایمن صورت گیرد را اتخاذ خواهد نمود.
- ۲- هر طرف متعاهد ورود مجدد چشمه‌های بسته غیرقابل استفاده را به داخل قلمرو خود در صورتی اجازه خواهد داد که در چهارچوب قوانین ملی خود پذیرفته باشد که چشمه‌های بسته غیرقابل استفاده به منظور دریافت و مالکیت به یک سازنده واجد شرایط عودت داده شوند.
- فصل ۶- جلسات طرفهای متعاهد
- ماده ۲۹- جلسه مقدماتی

- ۱- جلسه مقدماتی طرفهای متعاقد حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم الاجراء شدن این کنوانسیون برگزار خواهد گردید.
 - ۲- در این جلسه طرفهای متعاقد:
 - (۱) تاریخ نخستین جلسه بازنگری موضوع ماده (۳۰) را تعیین خواهند نمود. این جلسه بازنگری در اسرع وقت حداکثر سی ماه پس از تاریخ لازم الاجراء شدن این کنوانسیون برگزار خواهد گردید.
 - (۲) آیین کار و قواعد مالی را با اجماع تهیه و تصویب خواهند کرد.
 - (۳) به ویژه و طبق آیین کار، موارد زیر را تعیین خواهند نمود:
 - (الف) راهنمایی‌هایی در خصوص شکل و ساختار گزارش‌های ملی که قرار است براساس ماده (۳۲) ارائه شود؛
 - (ب) تاریخ ارائه گزارش‌های مذکور؛
 - (پ) فرآیند بررسی گزارش‌های مذکور.
 - ۳- هر کشور یا سازمان منطقه‌ای با ماهیت یکپارچه یا دارای ماهیت دیگر که این کنوانسیون را تنفیذ، پذیرش، تصویب یا تأیید نماید یا به آن ملحق شود، ولی این کنوانسیون در مورد آن هنوز لازم الاجراء نشده باشد، می‌تواند در جلسه مقدماتی چنانکه گویی عضو این کنوانسیون است، حضور یابد.
- ماده ۳۰- جلسات بازنگری
- ۱- طرفهای متعاقد جلساتی را با هدف بازنگری گزارش‌های ارائه شده براساس ماده (۳۲) برگزار خواهند نمود.
 - ۲- در هر جلسه بازنگری، طرفهای متعاقد:
 - (۱) تاریخ جلسه بعدی مزبور را تعیین خواهند نمود. بازه زمانی بین جلسات بازنگری نباید از سه سال تجاوز نماید.
 - (۲) می‌توانند ترتیبات مقرر براساس بند (۲) ماده (۲۹) را بازنگری نمایند و بازبینی‌هایی را از طریق اجماع تصویب کنند مگر به ترتیب دیگری که در آیین کار پیش‌بینی شده باشد. همچنین آنها می‌توانند قواعد مالی و آیین کار را از طریق اجماع اصلاح کنند.
 - ۳- هر طرف متعاقد در هر جلسه بازنگری فرصت متعارفی جهت بحث در خصوص گزارش‌های ارائه شده توسط سایر طرفهای متعاقد و به منظور شفاف‌سازی چنین گزارش‌هایی را دارا خواهد بود.
- ماده ۳۱- جلسات فوق‌العاده
- جلسه فوق‌العاده طرفهای متعاقد در موارد زیر برگزار خواهد گردید:

(۱) در صورت موافقت اکثریت طرفهای متعاقد حاضر و رأی‌گیری در جلسه؛ یا

(۲) با درخواست کتبی طرف متعاقد، ظرف شش‌ماه پس آنکه این درخواست به طرفهای متعاقد منعکس شده و اطلاعیه حمایت اکثریت طرفهای متعاقد از درخواست توسط دبیرخانه موضوع ماده (۳۷) دریافت شده باشد.

ماده ۳۲- گزارش‌دهی

۱- طبق مفاد ماده (۳۰)، هر طرف متعاقد یک گزارش ملی را برای هر جلسه بازنگری طرفهای متعاقد ارائه خواهد نمود. این گزارش به اقدامات اتخاذشده برای اجرای هر یک از تعهدات این کنوانسیون خواهد پرداخت. همچنین برای هر طرف متعاقد، گزارش به موارد زیر اشاره خواهد داشت:

(۱) خط‌مشی مدیریت سوخت مصرف‌شده آن؛

(۲) رویه‌های مدیریت سوخت مصرف‌شده آن؛

(۳) خط‌مشی مدیریت پسماند پرتوزای آن؛

(۴) رویه‌های مدیریت پسماند پرتوزای آن؛

(۵) معیارهای مورد استفاده در تعریف و طبقه‌بندی پسماند پرتوزا.

۲- این گزارش همچنین شامل موارد زیر خواهد بود:

(۱) فهرست تأسیسات مدیریت سوخت مصرف‌شده مشمول این

کنوانسیون، مکان، هدف اصلی و ویژگی‌های اساسی آنها؛

(۲) موجودی سوخت مصرف‌شده که مشمول این کنوانسیون

است و در حال نگهداری در انبار بوده و سوخت مصرف‌شده‌ای که دفن

شده است. این موجودی شامل توصیف مواد خواهد بود و در صورت

وجود، اطلاعاتی درخصوص جرم و کل فعالیت آن را ارائه خواهد نمود.

(۳) فهرست تأسیسات مدیریت پسماند پرتوزای مشمول این

کنوانسیون، مکان، هدف اصلی و ویژگی‌های اساسی آنها؛

(۴) موجودی پسماند پرتوزای مشمول این کنوانسیون که:

(الف) در انبار در تأسیسات چرخه سوخت هسته‌ای و مدیریت

پسماند پرتوزا در حال نگهداری می‌باشند؛

(ب) دفن شده است؛ یا

(پ) از رویه‌های قبلی نتیجه شده است.

این موجودی شامل توصیف مواد و سایر اطلاعات مقتضی

موجود نظیر جرم، فعالیت و رادیونوکلئیدهای ویژه خواهد بود.

(۵) فهرست تأسیسات هسته‌ای در فرآیند برچیده شدن و وضعیت فعالیت‌های برچیدن در آن تأسیسات

ماده ۳۳- حضور

۱- هر طرف متعاقد در جلسات طرفهای متعاقد حضور خواهد یافت و در چنین جلساتی توسط یک نماینده و چنانچه ضروری به نظر برسد، به وسیله جایگزین‌ها، کارشناس‌ها و مشاورها نمایندگی خواهد شد.

۲- طرفهای متعاقد می‌توانند با اجماع، هر سازمان بین دولتی صلاحیتدار در موضوعات مورد حکم در این کنوانسیون را به‌عنوان ناظر برای حضور در هر جلسه یا نشست‌های خاص مربوط به آن دعوت نمایند. ناظران موظف خواهند بود تا به‌صورت کتبی و پیشاپیش، مفاد ماده (۳۶) را بپذیرند.

ماده ۳۴- گزارش‌های اختصاری

طرفهای متعاقد با اجماع، سندی را که به موضوعات مورد بحث و نتایج به‌دست آمده در طول جلسات طرفهای متعاقد می‌پردازد، تصویب خواهند نمود و در دسترس عموم قرار خواهند داد.

ماده ۳۵- زبان‌ها

۱- زبان‌های جلسات طرفهای متعاقد عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی می‌باشد مگر به‌ترتیب دیگری در آیین کار مقرر شده باشد.

۲- گزارش‌های ارائه‌شده طبق ماده (۳۲) به زبان ملی طرف متعاقد ارائه‌دهنده یا به یک زبان تعیین‌شده مورد توافق در آیین کار تهیه خواهند گردید. چنانچه گزارش به زبان ملی غیر از زبان تعیین‌شده ارائه گردد، ترجمه‌ای از گزارش به زبان تعیین‌شده توسط طرف متعاقد فراهم خواهد گردید.

۳- علی‌رغم مقررات بند (۲)، دبیرخانه، در صورت تأمین هزینه، ترجمه گزارش‌های ارائه‌شده به سایر زبان‌های جلسه به زبان تعیین‌شده را برعهده خواهد گرفت.

ماده ۳۶- محرمانگی

۱- مفاد این کنوانسیون حقوق و تعهدات طرفهای متعاقد به‌موجب قوانین خود مبنی بر حفاظت از افشای اطلاعات را تحت تأثیر قرار نخواهد داد. از نظر این ماده، اطلاعات از جمله شامل اطلاعات مرتبط با امنیت ملی یا حفاظت فیزیکی از مواد هسته‌ای، اطلاعات حفاظت‌شده به‌موجب حقوق

مالکیت معنوی یا به وسیله محرمانگی صنعتی یا تجاری و داده‌های شخصی می‌باشد.

۲- چنانچه در راستای این کنوانسیون طرف متعاهدی اطلاعاتی را فراهم نماید که به نحو موصوف در بند (۱) این اطلاعات توسط آن طرف، به عنوان حفاظت شده مشخص شده باشد، چنین اطلاعاتی تنها برای منظوری که ارائه گردیده، مورد استفاده قرار خواهد گرفت و محرمانگی آن رعایت خواهد شد.

۳- در خصوص اطلاعات مرتبط با سوخت مصرف شده یا پسماند پرتوزا که به موجب بند (۳) ماده (۳) در دامنه شمول این کنوانسیون واقع می‌گردد، مفاد این کنوانسیون صلاحدید انحصاری طرف متعاهد مربوط را در خصوص تصمیم‌گیری درباره موارد زیر تحت تأثیر قرار نخواهد داد:

(۱) آیا این اطلاعات طبقه‌بندی یا به گونه دیگری به منظور جلوگیری از انتشار، واری (کنترل) شده‌اند؛

(۲) آیا اطلاعات موضوع جزء (۱) فوق در راستای این کنوانسیون ارائه گردند؛ و

(۳) اطلاعات مزبور چنانچه در راستای این کنوانسیون ارائه گردند، واجد چه شرایطی از محرمانگی هستند.

۴- محتوای مباحثات، در جریان بازنگری گزارش‌های ملی در هر جلسه بازنگری برگزار شده براساس ماده (۳۰) محرمانه خواهد بود.

ماده ۳۷- دبیرخانه

۱- آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (که از این پس «آژانس» نامیده می‌شود) دبیرخانه‌ای را برای جلسات طرفهای متعاهد فراهم خواهد نمود.

۲- دبیرخانه:

(۱) جلسات طرفهای متعاهد موضوع مواد (۲۹)، (۳۰) و (۳۱) را تدارک دیده، تشکیل داده و به آنها ارائه خدمات خواهد نمود؛

(۲) اطلاعات دریافتی یا تهیه شده طبق مفاد این کنوانسیون را به طرفهای متعاهد انتقال خواهد داد.

هزینه‌های صرف شده توسط آژانس در انجام وظایف موضوع جزءهای (۱) و (۲) فوق به عنوان بخشی از بودجه عادی توسط آژانس تقبل خواهد گردید.

۳- طرفهای متعاهد به منظور پشتیبانی از جلسات طرفهای متعاهد می‌توانند با اجماع، از آژانس خدمات دیگری را درخواست نمایند. آژانس

می تواند چنین خدماتی را چنانچه بتوان آنها را در چهارچوب برنامه و بودجه عادی خود تقبل کند، ارائه خواهد داد. چنانچه این موضوع ممکن نباشد، آژانس می تواند چنین خدماتی را در صورتی ارائه نماید که تأمین هزینه داوطلبانه‌ای از دیگر منابع فراهم شود.

فصل ۷- مقررات نهائی و سایر مقررات ماده ۳۸- حل اختلافات

در صورت بروز اختلاف میان دو یا چند طرف متعاقد در ارتباط با تفسیر یا اجرای این کنوانسیون، طرفهای متعاقد در چهارچوب جلسه طرفهای متعاقد با هدف حل اختلاف به مشورت خواهند پرداخت. در صورت بدون نتیجه بودن مشورت‌ها، می توان به سازوکارهای میانجی‌گری، مصالحه و داوری پیش‌بینی شده در حقوق بین‌الملل از جمله قواعد و رویه‌های حاکم در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی متوسل شد.

ماده ۳۹- امضاء، تنفیذ، پذیرش، تصویب و الحاق

۱- این کنوانسیون برای امضای تمامی کشورها در مقر آژانس در وین از ۲۹ سپتامبر ۱۹۹۷ (۷ مهر ۱۳۷۶) تا زمان لازم‌الاجراء شدن آن مفتوح خواهد بود.

۲- این کنوانسیون منوط به تنفیذ، پذیرش یا تصویب کشورهای امضاءکننده می‌باشد.

۳- این کنوانسیون پس از لازم‌الاجراء شدن، برای الحاق تمامی کشورها مفتوح خواهد بود.

۴- (۱) این کنوانسیون منوط به تأیید یا الحاق سازمان‌های منطقه‌ای دارای ماهیت یکپارچه یا ماهیت دیگر برای امضاء مفتوح خواهد بود، مشروط بر آنکه هر یک از چنین سازمان‌هایی به وسیله دولت‌های حاکم تشکیل شده و درخصوص مذاکره، انعقاد و اعمال موافقت‌نامه‌های بین‌المللی در موضوعات مشمول این کنوانسیون دارای صلاحیت باشد.

(۲) چنین سازمان‌هایی در موضوعات تحت صلاحیت خود، از طرف خود، حقوق و مسؤولیت‌هایی را که این کنوانسیون به کشور طرفها اختصاص می‌دهد، اعمال و ایفاء خواهند نمود.

(۳) چنین سازمانی هنگام عضویت در این کنوانسیون با امین اسناد موضوع ماده (۴۳)، از طریق اعلامیه‌ای که بیانگر این است که چه کشورهایی عضو آن هستند، کدام مواد این کنوانسیون در مورد آن اعمال

می‌گردد، و حدود صلاحیت آن در زمینه تحت پوشش آن مواد، مکاتبه خواهد نمود.

(۴) چنین سازمانی بیش از کشورهای عضو خود حق رأی نخواهد داشت.

۵- اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب و الحاق یا تأیید نزد امین اسناد سپرده خواهد شد.

ماده ۴۰- لازم الاجراء شدن

۱- این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ سپرده شدن بیست و پنجمین سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب، از جمله اسناد پانزده کشوری که هریک دارای نیروگاه هسته‌ای در حال بهره‌برداری می‌باشند، نزد امین اسناد لازم الاجراء خواهد شد.

۲- این کنوانسیون در مورد هر کشور یا سازمان منطقه‌ای دارای ماهیت یکپارچه یا ماهیت دیگر که این کنوانسیون را پس از تاریخ سپردن آخرین سند موردنیاز برای برآورده ساختن شرایط مقرر در بند (۱)، تنفیذ، پذیرش، تصویب یا تأیید نماید یا به آن ملحق شود، در نودمین روز پس از تاریخ سپردن اسناد مقتضی توسط چنین کشور یا سازمانی نزد امین اسناد لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۴۱- اصلاحات کنوانسیون

۱- هر طرف متعاقد می‌تواند اصلاحیه این کنوانسیون را پیشنهاد نماید. اصلاحات پیشنهادی در جلسه بازنگاری یا در جلسه فوق‌العاده رسیدگی خواهد شد.

۲- متن هر اصلاحیه پیشنهادی و دلایل آن به امین اسناد ارائه خواهد شد، امین اسناد پیشنهاد را حداقل نود روز پیش از جلسه‌ای که در آن، پیشنهاد برای بررسی ارائه می‌گردد، برای طرفهای متعاقد ارسال خواهد نمود. امین اسناد، نظرات دریافتی درخصوص پیشنهاد مزبور را بین طرفهای متعاقد توزیع خواهد کرد.

۳- طرفهای متعاقد پس از بررسی اصلاحیه پیشنهادی درخصوص پذیرش آن با اجماع یا ارائه آن به فرآهمایی دیپلماتیک در صورت عدم وجود اجماع، تصمیم‌گیری خواهند نمود. تصمیم‌گیری در مورد ارائه اصلاحیه پیشنهادی به فرآهمایی دیپلماتیک مستلزم رأی اکثریت دوسوم

طرفهای متعاقد حاضر و رأی‌دهنده در جلسه است، مشروط بر آنکه حداقل
نیمی از طرفهای متعاقد در زمان رأی‌گیری حاضر باشند.

۴- فرآهمایی دیپلماتیک به منظور بررسی و تصویب اصلاحات این
کنوانسیون توسط امین اسناد تشکیل خواهد شد و حداکثر یک سال پس از
تصمیم مقتضی اتخاذ شده طبق بند (۳) این ماده برگزار خواهد گردید.
فراهمایی دیپلماتیک تمام تلاش خود را به عمل خواهد آورد تا از تصویب
اصلاحات از طریق اجماع اطمینان حاصل نماید. چنانچه این موضوع ممکن
نباشد، اصلاحات با رأی اکثریت دوسوم تمام طرفهای متعاقد پذیرفته
خواهد شد.

۵- اصلاحات پذیرفته شده این کنوانسیون براساس بندهای (۳) و (۴)
فوق منوط به تنفیذ، پذیرش، تصویب یا تأیید طرفهای متعاقد خواهد بود و
برای طرفهای متعاهدی که آن را مورد تنفیذ، پذیرش، تصویب، یا تأیید قرار
داده‌اند، در نودمین روز پس از دریافت اسناد مربوط حداقل دوسوم طرفهای
متعاقد توسط امین اسناد، لازم‌الاجراء خواهد گردید. برای طرف متعاهدی
که متعاقباً اصلاحات مذکور را مورد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا تأیید قرار
می‌دهد، اصلاحات در نودمین روز پس از سپردن اسناد مربوط توسط طرف
متعاقد لازم‌الاجراء خواهد گردید.

ماده ۴۲- لغو عضویت

۱- هر طرف متعاقد می‌تواند با ارائه اطلاعیه کتبی به امین اسناد
عضویت خود در این کنوانسیون را لغو کند.

۲- لغو عضویت یک سال پس از تاریخ دریافت اطلاعیه توسط امین
اسناد یا تاریخ دیرتری که می‌تواند در اطلاعیه مشخص گردد، نافذ خواهد شد.

ماده ۴۳- امین اسناد

۱- مدیرکل آژانس امین اسناد خواهد بود.

۲- امین اسناد، طرفهای متعاقد را از موارد زیر آگاه خواهد نمود:

(۱) امضای این کنوانسیون و سپردن اسناد تنفیذ، پذیرش،
تصویب، الحاق یا تأیید طبق ماده (۳۹)؛

(۲) تاریخی که در آن کنوانسیون طبق ماده (۴۰) لازم‌الاجراء
می‌گردد؛

(۳) اطلاعیه‌های لغو عضویت در کنوانسیون و تاریخ مربوط به آن،
طبق ماده (۴۲)؛

(۴) اصلاحات پیشنهادی این کنوانسیون که توسط طرفهای متعاقد ارائه شده‌اند، اصلاحات تصویب شده توسط فراهمایی دیپلماتیک مربوط یا جلسه طرفهای متعاقد و تاریخ لازم‌الاجراء شدن اصلاحات مذکور، طبق ماده (۴۱)

ماده ۴۴- متون معتبر

نسخه اصلی این کنوانسیون که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی آن که از اعتبار یکسانی برخوردار هستند، نزد امین اسناد سپرده خواهد شد. امین اسناد نسخه‌های تصدیق شده آن را برای طرفهای متعاقد ارسال خواهد نمود.

برای گواهی مراتب فوق، امضاء کنندگان زیر که بدین منظور به‌طور مقتضی مجاز شده‌اند این کنوانسیون را امضاء نموده‌اند.

این کنوانسیون در وین در پنجمین روز سپتامبر سال یکهزار و نهصد و نود و هفت (۱۴ شهریور ۱۳۷۶) تنظیم شد.

مجلس بر مصوبه قبلی خود در خصوص بند (۳) ماده واحد و بند (۴) بخش (۱) ماده (۶)، بند (۴) بخش (۱) ماده (۱۳) و ماده (۳۲) کنوانسیون اصرار ورزید.

مجلس شورای اسلامی بر مصوبه قبلی خود مشتمل بر ماده واحد منضم به متن کنوانسیون، شامل مقدمه و چهل و چهار ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ پانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و نه با در نظر گرفتن مصلحت نظام اصرار ورزید. /ح

علی لاریجانی